

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของพยาบาล  
ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลชุมชนภาคใต้

Factors effecting Primary Health Care intervention  
of the professional nurse in Health promotion section,  
Distric hospital in southern part of Thailand.

โดย

อูษณีย์ ศันตศรีบุรณ  
สุภาณี ออนชนจิตร



๘๖๑

เลขที่ RA439 75076 ๖630 ๑
เลขที่ 026476
วัน เดือน ปี 20 ๓.๓. 2531

รายงานการวิจัยฉบับนี้ ได้รับความสนับสนุนจากสภาวิจัยแห่งชาติ

พฤศจิกายน 2530

ชื่อโครงการ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของพยาบาลฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคใต้

Factors effecting Primary Health Care intervention of the professional nurse in Health promotion section, Distric hospital in Southern part of Thailand

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวอุษณีย์ หัตถ์ศรีบุรณ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลสาธารณสุข)

อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทรศัพท์ 246874

นางสุภาณี อ่อนชื่นจิตร

Master of Public Health

อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทรศัพท์ 246874

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป ประจำปี 2529 จำนวนเงิน 19,500 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ มกราคม 2530 ถึง ธันวาคม 2530

บทคัดย่อวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน ของพยาบาลฝ่ายส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลชุมชน ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ ตามลักษณะประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา และสถานภาพสมรส ประสบการณ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในวิชาชีพ กิจกรรมต่าง ๆ ของพยาบาลในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน และความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับ กิจกรรมการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน ประชากรตัวอย่างเป็นพยาบาลระดับวิชาชีพ ซึ่งปฏิบัติงานในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ จำนวน 66 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามกลับร้อยละ 72.53

ผลของการวิจัยพบว่า ประชากรตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 92.42 อายุระหว่าง 25-29 ปี มีสถานภาพการสมรสโสด และคู่ พอ ๆ กัน เน้นถือศาสนาพุทธ และจบการศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี หรือ เทียบเท่าเป็นส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการพยาบาล 1-5 ปี และปฏิบัติงานในสายส่งเสริมสุขภาพมาแล้ว 1-5 ปี ปัจจุบันนี้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายส่ง เสริมสุขภาพแล้ว ร้อยละ 66.70

กิจกรรมการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของพยาบาลสายส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่ได้ดำเนินการตามมาตรฐานงานของโรงพยาบาลชุมชน ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดไว้ได้แก่ การวางแผนดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน การให้บริการแก่ประชาชนในเขตรับผิดชอบทั้งในและนอกสถานที่ ฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข และสนับสนุนให้ดำเนินงานในชุมชนได้เอง โดยการออกเยี่ยม และนิเทศงาน นอกจากนี้ ยังรับผิดชอบดำเนินงานส่งต่อผู้ป่วยร่วมกับฝ่ายอื่น ๆ ของโรงพยาบาล

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยไคสแควร์ (Chi square) พบว่า ปัจจัยซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือ ประสบการณ์เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรพยาบาล และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาระดับตน

The objectives of this study was to study the factors effecting the intervention of Health promotion nurses in Primary Health Care. The target population was Health promotion nurses working in Distric Hospital in 14 provinces of Southern part of Thailand. Questionnaires were designed and distributed to find out the relationships between activities in Primary Health Care and personal informations. Activities in Primary Health Care are activities based on the standard of the Public Health Ministry : planning, giving health services, training and supervising health volunteers, taking action in the referal system. Personal informations are sex, age, religious, marital status, education, number of years working as Health promotion nurses.

The result from the study were as follows :-

Most of Health promotion nurses are female, age range 25-29 years, marital status married and single are equal, Buddhism. Their education were bachelor degree. Number of years working as Health promotion nurses was 1-5 years. All of them are the head of Health promotion Sections.

By using Chi-square, the result showed that two factors effecting intervention of Health promotion nurses in Primary Health Care were education in Primary Health Care of Health promotion nurses and supporting from the director of the hospitals ( $p < 0.05$ ).